

LOKALPLANLÆGNING

STRATEGI FOR BORGERDELTAGELSE I LOKALPLANPROCESSEN
FOR ALLE DER VIL!





Kontakt
Hedensted Kommune
Fritid & Fællesskab

By & Landskab
Tjørnevej 6
7171 Uldum

byoglandskab@hedensted.dk

Indledning - For alle der vill!

I forbindelse med systematisering af udarbejdelsen af lokalplaner, med det overordnede formål at udarbejde lokalplaner med den **nødvendige** faglige kvalitet i en **samskabende** og **effektiv proces**, er et af arbejdsområderne at udarbejde en strategi for borgerdeltagelse i lokalplaner. Hedensted inddrager allerede borgerne i dag i lokalplanlægningen, så strategien er udarbejdet for at skærpe deltagelse af borgerne og overvejelserne i begyndelsen af hver lokalplanlægningsproces.

Strategiens mål er at skabe lokalplaner, hvor alle har mulighed for at deltage aktivt i fællesskabet og opleve en bevægelse - en forandring samt styrker **samskabelsen** mellem administrationen, politikere, bygherrer og borgere i lokalplanlægningen.

Borgerdeltagelse kan være med til at **bygge bro** mellem den fremtidige anvendelse der planlægges for og borgerne samt sikre **ejerskab og ansvar for hos de involverede**. Det kan være med til at **kvalificere beslutningsprocesser** og mobilisere frivillige ressourcer til udvikling af offentlige planlægning. Det kan også være med til at skabe nye sammensætninger og projekter samt **synergi** mellem andre idéer, projekter og tiltag, der ellers ikke ville kunne forudses.

Der er altid borgerdeltagelse i lokalplanprocessen og Hedensted Kommune arbejder grundigt med deltagelse i de lokalplaner, hvor der kan tilbydes større medindflydelse og handlerum for borgerne. Det er vigtigt i borgerdeltagelsen, at der lægges energi i og fokus på de lokalplaner, hvor der er tid, plads og rum til at lade processen udfolde sig.

Det er borgernes samfund. **Borgerne besidder stor lokal kendskab og viden**, som lokalplanlægningen vil drage nytte af. Strategien for borgerdeltagelse ses derfor som et synligt værktøj til at skabe meningsfuld planlægning. Vi planlægger med borgerne og værktøjet er med til at øge den **aktive deltagelse og engagement**.



Værktøj til borgerdeltagelse i lokalplanprocessen

Værktøjet til borgerdeltagelse i lokalplaner er dynamisk og vil ændre sig efter hvilke lokalplan, vi har med at gøre. Der kan være flere spørgsmål, der melder sig og skal overvejes i forbindelse med borgerdeltagelsen.

0 Udgangspunkt

Overvejelsen om borgerdeltagelse i lokalplanlægningen udspringer af og bygger på Hedensted Kommunes værdier om innovation, skabe lokalt sammenhold, samarbejde og handlekraft. Vores værdier beskriver hvem vi er, hvad vi skal leve op til og blive bedre til. Det fremgår af Hedensted Kommunes værdier, at det er borgernes samfund og en kommune hvor vi fremmer og giver mulighed for vækst og innovation. Hedensted Kommune er for dem der vil og derfor inddrager vi borgerne!

Hedensted Kommune ønsker bæredygtig velfærd, hvor vi skal genopfinde det aktive samfund ved at gøre det værdifuldt for alle at være en del af det fællesskab, der tager vare på og hånd om hinanden. Pointen er, at vi i fællesskab finder balancen og fleksibiliteten til at løse de opgaver, der nu en gang er i et samfund med mange forskellige mennesker. Det gør vi ved at se på den kommunale opgaveløsning med udgangspunkt i kerneopgaver. Herved får vi mulighed for at tænke nyt og innovativt i fællesskab med et aktivt samfund.

Bevægelsen for det enkelte menneske er, at man både kan bidrage til og deltage i fællesskabet og de fælles muligheder, så man selv, og andre borgere, har et godt liv.

1 Design af borgerdeltagelse

De indledende overvejelser i opstarten af en lokalplanproces fører til, at borgerdeltagelse sættes ind, i hvilke omfang der er tid, plads og rum. Der vurderes på projektets karakter, omfang og hvilket handlerum borgerne har i den konkrete lokalplan. Det betyder, at borgerdeltagelsen skal give reel mening for alle, der er noget at mødes om samt borgerne har mulighed for at påvirke lokalplanen med ideer, ønsker og lokal viden. Derfor er det vigtigt at overveje en række spørgsmål. Hvornår skal vi arrangere borgerdeltage, i hvilken grad, hvad er succeskriterierne samt hvilke interessenter inddrages?

Skal borgerdeltagelsen foregå på det lovpligtige niveau eller skal der organiseres en indledende borgerdeltagelse f.eks. arrangeres et møde i det pågældende område, borgermøde, større workshop eller strategispil. Der er 2 aspekter, der skal vurderes i opstarten nemlig hvornår og hvordan.

Hvad er det lovbestemte?
Planloven § 24
8 ugers offentlig høring af planforslaget
samt partshøring

Hvad er det lovbestemte?
Planloven § 23c
Indkaldelse af ideer og forslag til
kommuneplantillæg

Værdier i Hedensted Kommune
- en del af branding- og vækststrategien

Værdier og borgerdeltagelse

0 Udgangspunktet

Borgerdeltagelse tager afsæt i Hedensted Kommunes værdier:

- Innovation**
- Lokalt sammenhold**
- Fællesskab**
- Handlekraft**
- Bæredygtig velfærd**
- Øget vækst**

Giver mulighed for alle at få indflydelse og blive hørt

Se sammenhænge lokalt.

At man i fællesskab kan løfte opgaver og tænke tanker, som ingen evner på egen hånd.

Idegenerering i fællesskab

Råderum til innovation

Tid: Lokalplanforslag og endelig vedtagelse

Værktøj

Hovedpunkter af kriterier

1 Design af borgerdeltagelse

Hvornår skal vi arbejde med borgerdeltagelse og i hvilken grad?

- Borgerdeltagelse kan arrangeres før eller efter principgodkendelsen
- Vurdering skrives ind i dagsorden under kommunikation til principgodkendelsen

Borgerdeltagelse før eller efter principgodkendelsen vurderes.

Hvilke udfordringer er der i området?

Hvad er succeskriterierne for interessenterne og deltagelse af borgerne?

Hvilken historik er der i området og i sagen?

I hvilken grad skal vi inddrage borgerne i lokalplanlægningen? Lovpligtig eller mere?

Hvilke interessenter skal deltage?

I hvilke omfang er der tid, sted og rum til borgerdeltagelse?

2 Borgerne på banen!

Hvordan skal borgerne deltage? Hvilken form skal borgerdeltagelsen have?

- Borgerdeltagelsen kan arrangeres før eller efter principgodkendelsen
- Vurdering skrives ind i dagsorden under kommunikation til principgodkendelsen og forslag til lokalplan

Omfang - hvor mange personer og repræsentanter deltager i processen?

Hvordan inviteres interessenterne? Brev, facebook, telefon mm.

Roller - hvem gør hvad? Er det administrationen, lokalråd eller borgere, der indkalder til møde, reseverer lokale, laver dagsorden mm.

Karakter - Hvor fysisk afvikles borgerdeltagelse? På stedet eller på rådhuset?

Form - hvordan inddrages borgerne - Borgeren planlægger, der spilles strategispil, arrangeres workshops mv.

Behandling af input

3 Hvad fik vi ud af det?

Forankring og værdisætning/evaluering Status på borgerdeltagelse i dagsordenspunkt og er succeskriterier nået.

- Vurdering skrives ind i dagsorden under kommunikation til forslag og endelig vedtagelse af lokalplan

Fik vi skabt ejerskab og ansvar hos borgerne i forhold til det nye område?

Fik vi bygget broer mellem borgenes lokalområder og planlægning?

Skabte vi interesse hos borgerne? Hvor mange mødte op til arrangement

Er der opstået kvaliteter i planlægningen, som vi ikke havde forudset?

Hvordan forløb selve processen?

Hvordan påvirkede processen planlægningen?

Nyt samarbejde med gruppe af borgere og øget lokalindsigt hos Hedensted Kommune

Hvordan kommunikeres status og resultaterne af borgerdeltagelsen ud til borgerne?

I dagsordenspunktet til udvalgs møder til principgodkendelsen indarbejdes en vurdering af niveauet for borgerdeltagelse i afsnittet om kommunikation i den konkrete lokalplanproces. Der tages en politisk beslutning om dette. Hvis administrationen vurderer, at der burde være en borgerdeltagelse inden principgodkendelsen, vil Udvalg for Teknik blive orienteret.

2 Borgerne på banen!

Nu skal der tages stilling til de mere konkrete spørgsmål i forbindelse med borgerdeltagelse. Hvordan skal borgerne deltage og hvilken form skal borgerdeltagelsen have? Der skal vurderes på hvilken omfang og karakter borgerdeltagelsen skal have. Hvordan inviterer vi og hvilke roller har interessenterne? Her gør det sig ligeledes gældende, at der i dagsordenspunktet til principgodkendelsen indarbejdes en vurdering af niveauet for borgerdeltagelse i afsnittet om kommunikation i den konkrete lokalplanproces. Vurderingen følges op i dagsordenspunktet til lokalplanforslaget. Der tages en politisk beslutning om dette, samt hvordan status og resultaterne formidles til borgerne.

3 Hvad fik vi ud af det?

Det er vigtigt, at de borgere, der har deltaget i og bidraget til lokalplanprocessen, undervejs og efterfølgende kan se, hvordan lokalplanen bliver, og hvordan deres idéer er inddraget. Det er også vigtigt, at vi efterfølgende evaluerer borgerdeltagelsen og drager læring af processen for efterfølgende at vide, hvad vi kan bygge videre på. Der vurderes på, hvordan vi skabte interesse hos borgerne i den konkrete lokalplan og lykkedes det? Hvordan forløb selve processen og påvirkede borgerne lokalplanen? Opstod der nye kvaliteter i lokalplanen forankret i en lokal viden? Fik vi skabt ejerskab og ansvar hos borgerne i forhold til det nye område? Blev de forventede succeskriterier nået?

Evalueringen af borgerinddragelsen i lokalplanprocessen skrives ind i dagsordenspunktet under kommunikation til forslag og /eller endelig vedtagelse.

Hvad er principgodkendelse?
Udvalg tager stilling til principper for udarbejdelse af lokalplan.

Scenarier for 3 typer lokalplaner og borgerdeltagelse

Scenarier som eksempler for implementering af værktøjet i 3 forskellige typer af lokalplaner.

Lokalplan for boligområde

Hedensted Kommune ønsker at udvikle et boligområde. Området ligger i forbindelse med et større boligområde, og fremstår i dag som et uplanlagt grønt areal. I lokalplanens opstart overvejes, i hvilke omfang der er tid, plads og rum til borgerdeltagelse, og hvad borgernes handlerum vil være i den konkrete lokalplan. I denne type lokalplan vil borgerne have en stor indflydelse på den indledende planlægning og fysisk udformning af arealet. De lokale borgere ligger inde med et stort lokalt kendskab for de omkringliggende områder. Gennem et godt samarbejde vil lokalplanen blive stærkt forankret i stedet og nye kvaliteter, der ikke umiddelbart kunne forudses, indarbejdes i lokalplanen. Her er det en god ide tidligt i processen at invitere til et uformelt møde gennem grundejerforeningerne samt lodsejere. Der arrangeres et møde på det pågældende sted. Administrationen indleder mødet med en forklaring og beskrivelse af de overordnede forhold for området. Borgerne deltager med lokale input og ideer, som skitseres og tegnes på stedet. Vi har medbragt luftfotos af området, som kan tegnes på og tales ud fra. Skitseringen og input danner derefter baggrund for videre planlægning samt en illustrationsplan til principgodkendelsen. Grundejerforeningerne informeres omkring principgodkendelsen og sagsfremstillingen på kommunens hjemmeside. Vi modtager gerne bemærkninger efter principgodkendelsen fra de involverede parter. Den åbne dialog med borgerne kvalitetssikrer de lokale input, og hvordan de er indarbejdet i principgodkendelsen og forslaget til lokalplanen. Lokalplanforslaget sendes i 8 ugers høring samt partshøring, dermed har de involverede parter mulighed for at gøre sig bekendt med lokalplanforslaget. Processen kommunikerer løbende og borgerdeltagelsen fastholdes og indarbejdes aktivt i hele lokalplanarbejdet fra start til slut. I dagsordenspunkterne til udvalgmøder under kommunikation beskrives hvordan, hvornår og en evaluering på borgerdeltagelse i lokalplanprocessen.

Det skal være gode stiforbindelser...

Kan der laves flere opholdsarealer med træer, som giver skygge?



Vi ønsker vækst i vores virksomhed....



Lokalplan for erhvervsområde

En virksomhed ønsker at udvide et eksisterende produktionsanlæg. Det er en hastesag idet virksomheden har en strategisk mulighed samt behov for at udvide. Virksomheden er beliggende i et område, som er udlagt til erhverv. Der er 1500 meter til nærmeste boligområde. I lokalplanens opstart overvejes, i hvilke omfang der er tid, plads og rum til borgerdeltagelse, og hvad borgernes handlerum vil være i den konkrete lokalplan. Den fremtidige udvidelse af virksomheden vil ikke skabe væsentlige ændringer i området, som allerede er tæt bebygget med erhvervsbyggeri.

Boligområdet, som ligger tættest på det pågældende område, vil ikke blive negativt påvirket af projektet og rammerne for lokalplanen er fastlagt på forhånd. Borgerne vil derfor have et mindre handlerum i planlægningen. Borgerdeltagelsen vil foregå på et mere informativt niveau, der indkaldes til et møde ved den pågældende virksomhed. Til mødet er alle forhold belyst, således der gives svar på eventuelle tvivlsspørgsmål fra borgerne. Borgerdeltagelsen vil forgå efter principgodkendelsen. Derefter vil lokalplanarbejdet borgerinddrage jf. planloven, som er 8 ugers høring af lokalplanforslaget og partshøring. Der vil i dagsordenspunkterne under kommunikation blive informeret om forløbet og indholdet af borgerdeltagelse.

Lokalplan for byfortætning i bymidten

En bygherre ønsker at omdanne en eksisterende karrébebyggelse i bykernen. Karrébebyggelsen ligger centralt i byen og rummer i dag festlokale, butikker samt boliger. Området er omfattet af kulturmiljø. Projektet indebærer en byfortætning, højere byggeri og nye anvendelsesmuligheder. Trafikken og byens byrum påvirkes ligeledes af det nye projekt. I lokalplanens opstart overvejes, i hvilke omfang der er tid, plads og rum til borgerdeltagelse, og hvad borgerens handlerum vil være i den konkrete lokalplan. Projektet involverer angiveligt en lang række interessenter, som vil kunne bidrage med forskellige ideer til anvendelsesmuligheder, udformninger mv. i bykernen. For at projektet skal blive en succes er det vigtigt at skabe et fællesskab med resten af bymidten. Det er nødvendigt at skabe en interesse for byggeriet og bylivet. Hedensted Kommune vil i et samarbejde med bygherre og rådgivende arkitekter invitere borgere, butiksejere, handelsforeningen og diverse foreninger til en workshop, hvor der brainstormes og leges med byudvikling. Der indsamles gode ideer fra mødet og der arbejdes med kreative opgaver, som løses i gruppearbejde på denne intense workshop. Arkitekterne indsamler de forskellige input, ideer og den lokale viden, som borgerne og interessenterne er kommet med. Workshoppen vil danne baggrund for en bebyggelsesplan, som arkitekterne udarbejder til principgodkendelsen. Det er vigtigt, at der arbejdes konkret med de indsamlede oplysninger fra workshoppen og de kan gendekkes i planen. Hedensted Kommune formidler udbyttet og de kreative ideer på kommunens hjemmeside samt på facebook, som løbende opdateres i det videre lokalplanarbejde. Der vil i dagsordenspunkterne under kommunikation blive informeret om forløbet og indholdet af borgerinddragelsen.



"I lokalplanens opstart overvejes, i hvilke omfang der er tid, plads og rum til borgerdeltagelse, og hvad borgernes handlerum vil være i den konkrete lokalplan"



